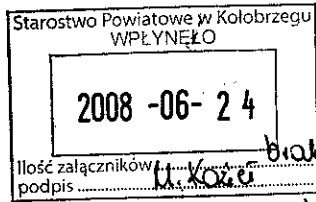

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
DELEGATURA W SZCZECINIE
71-420 Szczecin, ul. Jacka Odrowąża 1

Szczecin, dnia 17 czerwca 2008 r.

LSZ -41062-1-08
P/08/170

WP - 07723/08

Pan
Artur Mackiewicz
Starosta Powiatu Kołobrzесьkiego

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, „zwanej dalej ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie skontrolowała Starostwo Powiatowe w Kołobrzegu w zakresie realizacji przez Starostę Kołobrzесьkiego zadań określonych ustawą z dnia 8 czerwca 2001 r. o przeznaczeniu gruntów rolnych do zalesienia².” zwaną dalej ustawą o zalesianiu.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 28 kwietnia 2008 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Panu Staroście niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie realizację przez Starostę zadań określonych ustawą o zalesianiu.

Powyższą ocenę ogólną uzasadniają przedstawione niżej oceny cząstkowe.

W powiecie kołobrzесьkim rolnicy wykazali duże zainteresowanie możliwością zalesienia gruntów rolnych. W latach 2001 – 2004 (do 14 lutego) do Starostwa Powiatowego w Kołobrzegu (Starostwa) wpłynęło 96 wniosków o przeznaczenie do zalesienia gruntów rolnych na ogólną powierzchnię 580,88 ha.

¹ j.t. Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701

² Dz. U. z 2001 r. Nr 73, poz. 764 ze zm.

Starosta nie wywiązywał się z obowiązku nałożonego art. 2 ustawy o zalesianiu określenia rocznych limitów zalesienia w uzgodnieniu z wójtami, Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (WFOŚiGW) oraz Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR). Na 2002 r. Starosta ustalił limit na 42 ha, mimo że ARiMR uzgodniła zalesienie tylko na 36 ha. Na 2003 r. Starosta ustalił limit na 122 ha, mimo że WFOŚiGW uzgodnił zalesienie tylko na 101,24 ha. W latach 2002-2003 Starosta wydał ogółem 41 decyzji o stwierdzeniu prowadzenia uprawy leśnej na powierzchnię 132,03 ha, co stanowiło 80,5 % ustalonych limitów rocznych.

Z naruszeniem obowiązujących przepisów Starosta rozpatrywał wnioski o przeznaczenie gruntów rolnych do zalesienia. Ustawa o zalesianiu, która weszła w życie z dniem 1.01.2002 r., w art. 3 ust. 7 stanowiła, że Starosta prowadzi rejestr wniosków i rozpatruje je wg kolejności ich wpływu. Starosta bez podstawy prawnej rozpoczął rejestrację wniosków już w 2001 r., tj. przed wejściem w życie ustawy o zalesianiu. W 2001 r. zarejestrowanych zostało 9 wniosków, które niezgodnie z regulacjami art. 3 ustawy o zalesianiu zostały rozpatrzone w pierwszej kolejności. W latach 2002 – 2003 Starosta rozpatrzył pozytywnie 38 wniosków o zalesienie łącznie 131,94 ha, w tym 8 wniosków z 2001 r. Wnioski rozpatrywane były nierzetelnie. Spośród objętych szczegółową kontrolą 21 decyzji o przeznaczeniu gruntu rolnego do zalesienia 3 wydane zostały na wnioski nie zawierające powierzchni gruntów wnioskowanych do zalesienia z uwzględnieniem ich klasy bonitacyjnej, a 16 decyzji na wnioski, w których nie wskazano przewidywanego terminu zalesienia (wymogi określone w art. 3 ust. 6 ustawy o zalesianiu).

Decyzje o przeznaczeniu gruntu rolnego do zalesienia wydawane były z naruszeniem terminu 60 dni od dnia otrzymania wniosku określonego w art. 3 ust. 7 ustawy o zalesianiu. Przekroczenie tego terminu wystąpiło w 19 z 21 badanych decyzji.

NIK negatywnie ocenia niedotrzymywanie obowiązującego trzymiesięcznego terminu wydawania decyzji o stwierdzeniu prowadzenia uprawy leśnej wynikającego z art. 6 ust. 1 ustawy o zalesianiu. Przekroczenie terminu wystąpiło w 4 z 21 badanych spraw.

Jako nierzetelne NIK ocenia sprawowanie nadzoru przez Starostę nad prowadzeniem upraw leśnych. W Starostwie nie określono procedur jego sprawowania oraz nie wskazano osób odpowiedzialnych za jego realizację. Dokonane w toku kontroli NIK oględziny 5 upraw leśnych wykazały, że stan 2 upraw był niedostateczny, gdyż w obu przypadkach pokrycie nasadzeniami nie przekraczało 60 % powierzchni gruntu. Ponadto w granicach jednej z

dwóch działek gruntu (działka nr 45/1 obręb Kędrzyno), na których stan upraw był niedostateczny, na powierzchni około 1,0 ha w ogóle nie przygotowano i nie zalesiono gruntu. Do czasu kontroli NIK właściciele obu ww. upraw leśnych otrzymywali ekwiwalent za całą powierzchnię działek. Poinformowany o wyniku ww. oględzin Starosta, jeszcze w toku kontroli NIK, zawiadomił 2 właścicieli ww. upraw o wszczęciu postępowania administracyjnego, na podstawie art. 61 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego³, w sprawie wstrzymania wypłaty ekwiwalentu pieniężnego przyznanego decyzją Starosty Kołobrzeskiego.

Ekwiwalenty za wyłączenie gruntu z upraw rolnych i prowadzenie uprawy leśnej wypłacane były terminowo, w kwotach wynikających z wydanych decyzji i na właściwe rachunki osób uprawnionych do ich otrzymywania. W okresie 2002 – 2008 (I kwartał) 33 osobom wypłacono ekwiwalenty na łączną kwotę 1.251.282 zł.

Z naruszeniem postanowień art. 7 ust. 4 ustawy o zalesianiu Starosta w 2003 r. wydał trzy decyzje właścicielom, w których podwyższył ekwiwalent o 50 % w wyniku uznania, że równocześnie z przeznaczeniem gruntu rolnego do zalesienia nastąpiła likwidacja gospodarstwa rolnego prowadzonego przez właściciela i nie jest on właścicielem gruntu rolnego lub działki siedliskowej o powierzchni większej niż 0,8 ha. W żadnym z tych trzech przypadków Starostwo nie dysponowało dokumentami potwierdzającymi spełnianie powyższych warunków przez właścicieli gruntów. Decyzja wydana została w oparciu o oświadczenia właścicieli: w dwóch przypadkach o tym, że rezygnują z prowadzenia gospodarstwa rolnego, a w jednym przypadku, że zamierza on zrezygnować z prowadzenia gospodarstwa rolnego. Żaden z trzech właścicieli nie oświadczył nawet, że nie jest właścicielem gruntu rolnego lub działki siedliskowej o powierzchni większej niż 0,8 ha. Z tytułu podwyższenia o 50 % ekwiwalentu ww. 3 właścicielom w okresie IX 2003 r. – III 2008 r. wypłacono łącznie 50.417,84 zł.

Nie monitorowano nabywania przez właścicieli gruntu zalesionego praw do emerytury lub renty, których nabycie – wg przepisu art. 7 ust. 6 ustawy o zalesianiu – powodowało utratę praw do ekwiwalentu. Starosta nie wdrożył żadnego systemu pozyskiwania informacji w tym zakresie. Poprzestano na zamieszczeniu w decyzjach o stwierdzeniu prowadzenia uprawy leśnej pouczenia o konieczności powiadomienia Starosty Kołobrzeskiego o nabyciu prawa do emerytury lub renty.

³ j.t. Dz.U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi Najwyższa Izba Kontroli wnioskuje o:

1. Wyznaczenie w Starostwie osób odpowiedzialnych za nadzór nad prowadzonymi w powiecie uprawami leśnymi powstałymi w wyniku realizacji ustawy o zalesieniu.
2. Wypracowanie i wdrożenie w Starostwie systemu pozyskiwania informacji, w odniesieniu do osób pobierających ekwiwalenty pieniężne z tytułu zalesienia gruntów rolnych, o nabytych przez nich prawach do emerytury lub renty.
3. Nakazanie właścicielowi działki nr 45/1 obręb Kędrzyno, zwrotu ekwiwalentu pobranego od IX 2003 r. za 1 ha powierzchni, który nigdy nie był zalesiony – wraz z odsetkami ustawowymi.
4. Wstrzymanie wypłaty comiesięcznych ekwiwalentów dla 2 właścicieli gruntów uznanych za uprawy leśne, w stosunku do których już w toku kontroli NIK, wszczęto postępowanie w związku z niskim stopniem udatności tych upraw.
5. Sprawdzenie czy właściciele gruntów zalesionych, którym wypłacano podwyższony ekwiwalent spełnili warunki do otrzymywania podwyższonego ekwiwalentu.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Starostę w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu ich realizacji lub przyczyn niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

DYREKTOR DELEGATURY
Najwyższej Izby Kontroli
w Szczecinie
z up. Pełczar Ryszard
wicedyrektor